



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи туризмознавства»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Туризм»
Факультет	Природничо-географічний
Кафедра	Географії і туризму
Семестр	1
Кількість кредитів	4
Мова викладання	українська

Викладач	к.геогр.н., доц. Романів Андрій Степанович
Контактна інформація	romanivrivne@gmail.com

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>«Основи туризмознавства» є освітньою компонентною циклу фахових дисциплін, що знайомить майбутніх фахівців туристичної галузі з особливостями їх майбутньої професії, а також з структурою туристичної індустрії та основними принципами і особливостями організації туристично-рекреаційного процесу. Вона слугує базовою основою для вивчення в подальшому фахових дисциплін та допомагає здобувачу бакалаврського рівня вищої освіти зрозуміти фундаментальні основи майбутньої професії, ознайомитись з особливостями організації навчального процесу на спеціальності, визначити певну траєкторію в навчальному процесі.</p>
Мета та цілі	<p>Системний виклад основних положень, понять та дефініцій, що розкривають зміст, характер, тенденції, фундаментальні принципи туризму; розгляд основних закономірностей функціонування туризму, ознайомлення із змістом і формами практичної діяльності в галузі соціально-культурного сервісу і туризму.</p> <p>Основні цілі:</p> <ul style="list-style-type: none">- оцінити сучасну роль туризму в економіці, соціально-культурній і політичній діяльності держав;- виявити фактори, що впливають на розвиток туризму;- вивчити історію розвитку туризму;- розглянути класифікацію туризму та дати характеристику його окремим видам;- на основі аналізу різних показників визначити основні тенденції розвитку туризму;- проаналізувати складові туристської індустрії та їх взаємозв'язки;- виявити особливості турпродукту;

	<ul style="list-style-type: none"> - розглянути роль держави в управлінні індустрією туризму; - розглянути основні види туристських формальностей.
Результати навчання Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійної компетентності, що відповідають заявленим цілям програми	<p>Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.</p> <p>Soft skills (соціально-психологічні аспекти професійної компетентності): Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем</p>
Пререквізити	Освітня компонента, що закладає базові основи фахових компетентностей. Базується на знаннях повної загальної середньої освіти. Читається в комплексі з базовими дисциплінами на I курсі, зокрема «Основи економічної теорії», «Туристичні ресурси України» та ін.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
1. Туризм як сфера діяльності. Основні поняття та визначення туризму.	«Туризмознавство» як навчальна дисципліна. Основні визначення туризму як сфери діяльності. Зміст і основні завдання. Місце туризму та туризмознавства в системі наук. Функції туризму. Структура туризму. Туризм як об'єкт наукового пізнання. Класифікації видів професійної діяльності у сфері сервісу і туризму. Система підготовки кадрів туристичного напрямку у світі та в Україні. Головні тенденції розвитку в світі на сучасному етапі.	Виконання практичних завдань з захистом теоретичних положень.
2. Історико-географічні аспекти розвитку туризму.	Періодизація розвитку туризму. Передісторія туризму. Основні віхи історії світового туризму. Мандрівництво Україною та мандри українців. Етапи розвитку туризму в Україні.	Виконання практичних завдань з захистом теоретичних положень.
3. Чинники розвитку туризму.	Чинники та умови розвитку міжнародного туризму. Перелік чинників, що впливають на формування туристичних потреб та на розвиток туристичних підприємств.	Анотація матеріалу за темою, захист теоретичних положень
4. Організаційні форми та види туризму.	Організаційні форми туризму. Класифікація видів туризму. Характеристика окремих видів туризму: гірського, водного, лижного, спортивного, ділового, рекреаційного, сакрального, лікувально-оздоровчого, пригодницького. Екзотичні види туризму.	Виконання практичних завдань з захистом теоретичних положень.
5. Індустрія туризму та її структура.	Формування системи гостинності протягом історичного періоду. Структура індустрії туризму. Поняття туристично-рекреаційного потенціалу. Територіальна складова індустрії туризму. Виробнича складова індустрії туризму	Анотація матеріалу за темою, захист теоретичних положень

6. Ринок туристичних послуг.	Суб'єкти туристичного ринку. Механізм функціонування туристичного ринку. Тур як специфічний продукт туристичного ринку. Класифікація турів.	Виконання практичних завдань з захистом теоретичних положень.
7. Основи організації туристичного процесу.	Самоорганізація. Організація транспортного обслуговування в туризмі. Організація послуг гостинності в туризмі. Організація екскурсійної діяльності. Організація туристсько-рекреаційних комплексів	Виконання практичних завдань з захистом теоретичних положень.
8. Основи туристичної діяльності.	Суб'єкти туристичної діяльності. Діяльність туристичного підприємства з організації обслуговування туристів. Проектування турів. Ринкова діяльність туристичного підприємства.	Виконання практичних завдань з захистом теоретичних положень.
9. Регулювання туристичної діяльності в Україні та на міжнародному рівні.	Державні органи що регулюють туристичну діяльність в Україні. Міжнародне регулювання туризму до та після Другої світової війни. Створення Всесвітньої організації ЮНВТО та її діяльність. Міжнародні організації в сферах що тісно взаємодіють з туризмом	Виконання практичних завдань з захистом теоретичних положень.

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

- Агафонова Л.Г. Туризм. Готельний та ресторанний бізнес: Ціноутворення, конкуренція, державне регулювання [Текст] : навч. посібник / Л.Г. Агафонова, О.Є. Агафонова. – К.: Знання України, 2002. – 358 с.
- Александрова А.Ю. Международный туризм [Текст] / А.Ю. Александрова. – М.: Аспект Пресс, 2001. – 461 с.
- Артёмова Е.Н., Козлова В.А. Основы гостеприимства и туризма. Учебное пособие. - Орёл: ОрёлГТУ, 2005. - 104 с.
- Атлас світу. – К.: ДНВП “Картографія”, 2010.
- Байлик С.И. Гостиничное хозяйство. Проблемы, перспективы, сертификация [Текст] / С.И. Байлик. – К.: ВИРА-Р, 2001. –208 с.
- Бейдик О.О. Рекреаційно-туристичні ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування [Текст] : монографія / О.О. Бейдик. – К.: "Київський університет", 2001. – 395 с.
- Бейдик О.О. Українсько-російський словник термінів і понять з географії туризму і рекреаційної географії [Текст] / О.О. Бейдик. – К.: РВЦ “Київський університет”, 1997. – 99 с.
- Биржаков М.Б. Введение в туризм. СПб.: Издательский дом "Герда", 2000. 192 с.
- Всё о странах и туризме URL: <http://kapitan.ru/strany/strany.html>, свободный.
- Головне управління статистики у Рівненській області. URL: <http://www.gusrv.gov.ua/>
- Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- Державне агенство розвитку туризму України URL: <https://www.tourism.gov.ua/>
- Дистанційний курс на он-лайн платформі moodle URL: <https://edu.regi.rovno.ua/course/view.php?id=6995>
- Дядечко Л.П. Економіка туристичного бізнесу [Текст] : навч. посібник / Л.П. Дядечко. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 224 с.
- Законодавство України URL: <http://www.rada.kiev.ua/>
- Зорин И.В. Энциклопедия туризма [Текст] / И.В. Зорин, В.А. Квартальнов. – М.: Финансы

- и статистика, 2000. – 364 с.
17. Калько А.Д. Становлення і розвиток туристичної освіти у вищих навчальних закладах Рівненщини. Географія Рівненщини та суміжних областей. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 10-річчю створення кафедри географії і туризму у Міжнародному економіко-гуманітарному університеті імені академіка Степана Дем'янчука; м. Рівне, Україна, 3-4 квітня 2014 р. / Редкол.: А. С. Дем'янчук (голов. ред.) та ін. – Рівне, 2014. – С. 266-276.
 18. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні [Текст] / В.Ф. Кифяк. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2003. – 300 с.
 19. Котлер Ф. Маркетинг. Гостеприимство. Туризм. [Текст] / Котлер Ф., Боуэн Дж., Мейкенз Дж. – М.: ЮНИТИ, 2003, - 1063 с.
 20. Лучшие отели мира URL: <http://www.tophotels.ru/>
 21. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) [Текст] / [Текст]. – К.: "Альтерпрес", 2002. – 436 с.
 22. Любіцева О.О. Туризмознавство: вступ до фаху [Текст] : підручник / О.О. Любіцева, В.К. Бабарицька. - К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. - 335 с.
 23. Любчук О. К. Організація туризму. Основи туризмознавства : навч. посібник / О. К. Любчук. – Маріуполь : ГВУЗ "ПДТУ", 2018. – 154 с.
 24. Мальська М.П. Менеджмент туризму. Вступ до спеціальності [Текст] : навч. посібник / Мальська, В.В. Худо. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – 314 с.
 25. Мальська М.П. Основи туристичного бізнесу [Текст] : навч. посібник / М.П. Мальська, В.В. Худо, В.І. Цибух. – К.: Центр навч. літ., 2004. - 272 с.
 26. Мальська М.П. Туристичний бізнес: теорія та практика. Навч. пос. / Мальська, В.В. Худо. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 424 с.
 27. Мариняк Я. Державне регулювання розвитку туризму в Україні [Текст] / Я. Мариняк. //Наук. зап. Тернопіль. нац. пед. ун-ту. Сер. геогр. – Тернопіль, ТНПУ. 2005. - №2. - С. 165 – 169.
 28. Мацола В.І. Рекреаційно-туристичний комплекс України [Текст] / В.І. Мацола. – Львів: НАН України, Ін – т регіональних досліджень, 1997. – 259 с.
 29. Мельник О.М., Трусова Т.С., Романів А.С. Макроекономічний аналіз туropераторської та турагентської діяльності в Україні. Проблеми раціонального використання соціально-економічного та природно-ресурсного потенціалу регіону: фінансова політика та інвестиції. Збірник наукових праць: Випуск ХХІ, №2 - Київ, СЕУ / Рівне, НУВГП, 2015. - 205с. С.69-79
 30. Менеджмент туристичної індустрії [Текст] : навч. посібник / За ред. проф. І.М. Школи. – Чернівці, 2003. – 596 с.
 31. Мунін Г.Б. Маркетинг туризму [Текст] / Г.Б. Мунін, З.І. Тимошенко, Є В. Самарцев, А.О. Змійов. – Ч.І. – К.: Вид-во Європ. ун-ту. – 2006. – 324 с.
 32. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
 33. Національна туристична організація України. URL: <http://www.ntoukraine.org/>
 34. Нечаюк Л.І. Готельно–ресторанний бізнес: Менеджмент [Текст] : навч. посібник / Л.І. Нечаюк, Н.О. Телеш. К.: Центр навч. літ., 2003. – 348 с.
 35. Николаенко Д.В. Рекреационная география [Текст] : учеб. пособие / Д.В. Николаенко. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – 288 с.
 36. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) URL:<http://www.libr.rv.ua/>
 37. Пазенок В.С. Філософія туризму [Текст] : навч. посібник / В.С. Пазенок, В.К. Федорченко. – К.: Кондор, 2004. – 268 с.
 38. Правила користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг : затв. наказом від 16.03.2004 № 19 / Україна. Державна туристична адміністрація // Все про бухгалтерський облік. – 27/03/2007. – №29. – С. 3 – 6.
 39. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні [Текст] : зб. нормативно-правових актів /За заг. ред. проф. В.К. Федорченка. - Юрінком Інтер, 2002. – 640 с.

40. Про вищу освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. – Електронні текстові дані. – URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
41. Про внесення змін до Закону України "Про туризм" [Електронний ресурс] : Закон України від 18.11.2003 р. № 1282-IV. – Електронні текстові дані. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1282-15>
42. Прокопчук В., Романів А., Тресковець В. Рівненщина в системі міжрегіональних туристичних маршрутів. Географія, туризм і природокористування. Матеріали Регіональної студентської наукової конференції кафедри туризму та готельно-ресторанної справи у Національному університеті водного господарства та природокористування (м. Рівне, 14 травня 2019 р.)/ Редкол.: проф. Мошинський В.С. (голов. ред.) та ін. – Рівне: НУВГП, 2019. - С.96-100
43. Роглев Х.Й. Основи готельного менеджменту [Текст] : навч. посібник / Х.Й. Роглев. – К.: Кондор, 2005. – 408 с.
44. Романів А.С., Барановська А. О. Територіальна структура готельного господарства Рівненщини Туризм: наука, освіта, практика. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції з нагоди 50-ої річниці створення Рівненського відділу Українського географічного товариства у Національному університеті водного господарства та природокористування (м. Рівне, 24-25 квітня 2020 р.) / редкол.: В.С. Мошинський, Н.Б. Савіна, М.О. Клименко, С.І. Коротун та ін. – Рівне: НУВГП, 2020. С. 200-205
45. Романів А.С., Миронець Н.Р., Герасимчук Ж.М. Страхування активних та екстремальних видів туризму в Україні: сучасний стан і перспективи. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. збірник наукових праць 2021 Випуск 1 (147). С. 45-52.
46. Романів А.С., Трусова Т.С. Місце туризму в макроекономічному розвитку України. Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ: збірник наукових праць. – № 2 (16). – Рівне : РВЦ МЕНГУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2016. – С. 216-225
47. Рутинський М.Й. Сільський туризм: Навч. посіб. / М.Й. Рутинський, Ю.В. Зінько. – К.: Знання, 2006. – 271 с.
48. Сокол Т.Г. Основи туризмознавства. Навчальний посібник. К.: ЗАТ "Слов'янський дім", 2006. 76 с.
49. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності. Підручник / За заг. ред. В.Ф. Орлова. К.: Грамота, 2006. 264 с.
50. Туристична діяльність в Україні. Нормативно-правове регулювання [Текст]. Київ, КНТ, 2006. – 461 с.
51. Уніфіковані технології готельних послуг [Текст] : навч. посібник / За ред. проф. Федорченка В.К. Авт.: Л.Г. Лук'янова, Т.Т. Дорошенко, І.М. Мініч. – К.: Вища шк., 2001. – 237 с.
52. Управління культури і туризму Рівненської обласної державної адміністрації URL: <http://www.rv.gov.ua/siteweb/main/ua/487.htm>.
53. Управління сучасним готельним комплексом [Текст] : навч. посібник / За ред. члена – кор. НАН України, Дорогунцова С.І. Авт.: Г.Б. Мунін, А.О. Змійов, Г.О. Зінов'єв та ін. – К.: Ліра – К, 2005. – 520 с.
54. Федорченко В.К. Історія туризму [Текст] : навч. посібник / В.К. Федорченко, Т.А. Дьорова. – К.: Вища шк., 2002. - 195 с.
55. Dictionary of Travel. Tourism and Hospitality / ed. S. Medlik. London: Butterworth-Heinemann etd., 1993. P. 43. URL: www.mu.edu.et/iphc/images/Tourism/Dictionary_of_Travel_Tourism_Hospitality.pdf
56. World Tourism Organization (2020), International Tourism Highlights, 2020 Edition, UNWTO, Madrid, DOI: <https://doi.org/10.20111/9789284419876>.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час виконання завдань вимагається дотримання правил академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1-2	60
Підсумковий контроль (теми 1-8) – екзамен	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни